

קרן בנצ'מרק לסטארט-אפים הישראליים שלה: "המצב מפחיד, חתכו מיד בהוצאות"

18.9.2008 | 07:35 גיא גרימלנד

קריסת ליהמן ברדרס ובר סטרנס, מכירת בנק ההשקעות מריל לינץ' לבנק אופ אמריקה והפיטורים המסיוויים ב-HP העולמית - כל אלה הופכים את הקערה על פיה בכל הנוגע להתנהלות קרנות הון סיכון מול חברות הסטארט-אפ שבפורטפוליו שלהן.

אם משבר הדולר-שקל גרם לסערה זוטא ולחשיבה מחודשת כיצד לגשר על הייסוף שגילח עשרות מיליוני דולרים פנייים להשקעה, כעת נאלצות קרנות הון סיכון לנקוט גישה שמרנית וזהירה אף יותר.

מייקל אייזנברג, שותף בקרן ההון סיכון בנצ'מרק, קורא במכתב פתוח למנכ"לים ולחברות הפורטפוליו של בנצ'מרק לנקוט צעדים חריפים. "אני מתחנן, התאימו את העסקים שלכם. חתכו בהוצאות והשתופפו ארצה. מקדו את תשומת הלב והמשאבים שלכם על מה שעובד וודאו שאתם מצליחים בכך", הוא אומר.

אייזנברג מציין במכתב הפתוח, פורסם בבלוג שלו, כי הוא סבור שבישראל עדיין לא מפנימים את מלוא ההשפעה של המשבר. "המצב נראה מפחיד כאן מקליפורניה. גם בניו יורק המצב נראה מפחיד... ארגונים פיננסיים גדולים, שסטארט-אפים ישראליים מוכרים להם, סוגרים את הדלתות. אלה שנותרים יקצצו תקציבים כדי לצוף, ושוק המוסדות הפיננסיים יעלם אף הוא למשך זמן מה".

אייזנברג משווה את המצב הנוכחי לתקופת התפוצצות בועת הדוט.קום, אז בתחילה קרס ענף הטלקום ולאחר מכן ענף התוכנה ולאחריהם ענפים נוספים. "אני חושש שנראה את אותו מצב כעת. קודם כל יקרסו מוסדות פיננסיים, אחר כך תחום הטלקום ואז תחומים נוספים. סגירת ליהמן ברדרס והפיטורים ב-HP יגרמו לצמצום בהוצאות של הצרכנים, מה שמניע את כלכלת ארה"ב."

"אם אתם חושבים שאירופה נמלטה מהמשבר, חישובו שוב. היא נמצאת במרחק של שישה חודשים מהחרב המתהפכת שנופלת כעת על ארה"ב. מדוע אני משדר אווירה של אבדון ודיכאון? כי ככל שתבינו את המצב לאשורו, ותבינו שזו לא סערה חולפת, כך תתאימו את העסקים שלכם למציאות".

אייזנברג מציין כי בתקופה הקרובה קבלת השקעה מקרנות הון סיכון תהיה תהליך מכאיב, "לכן נסו להסתדר בעצמכם. מודלים של קצב שריפת מזומנים נמוך יהיו יתרון משמעותי. קבלו החלטות קשות כעת, כדי שהן לא יתקבלו עבורכם בעוד כחצי שנה".

מה אומרים הסטארט-אפיסטים?

הקריסה של ליהמן ברדרס לא צפויה להשפיע באופן ישיר על קרנות הון סיכון, אבל המשבר בכללותו אם יחריף, אולי ישפיע, בעיקר על הקרנות שמנסות לגייס קרנות המשך ושהמשקיעים שלהן הם בעיקר משקיעים מוסדיים אמריקאים.

ליהמן ברדרס היה אחד מבנקי ההשקעות הגדולים בעולם, אבל זרוע ההשקעות בפרייבט אקוויטי וההון סיכון שלו היו 1.1 מיליארד דולר. היקף השקעות קרן ליהמן ברדרס בישראל מגלה כי היא השקיעה בעבר בקרן של יונתן לייטרסדורף (קרן שלום), ובכמה חברות טכנולוגיה ישראליות, בהן קונטרה, נגבטק, אוברון מדיה, פרופישניסי, סטורוייז וטייפמוק. ההערכות הן שהיקף ההשקעות של ליהמן ברדרס בחברות הישראליות מסתכם בעשרות מיליוני דולרים.

יואב שחם, אחד המייסדים ומנכ"ל הסטארט-אפ הישראלי קונטרה (Kontera),

המתמחה בהמרה של תוכני אינטרנט המיוצרים על ידי הגולשים ללינקים פרסומיים, סבור שלקריסת ליהמן ברדרס אין השפעה על החברה, על אף שבעבר היא השקיעה בה כמה מיליוני דולרים.

"ליהמן ברדרס השקיעה בנו בעבר, ולאחר מכן גייסנו כספים ממשקיעים נוספים. אין לעובדה שהם השקיעו בנו השפעה כלשהי". לדבריו, גם אם החברה תצא לגיוס נוסף, העובדה שלא תוכל לפנות לליהמן ברדרס לא מהווה בעיה. "בדרך כלל החברות רבות כדי להשתתף בגיוס, כך שעכשיו אחרים פחות ידוללו", הוא אומר.

על המשבר הוא אומר: "אני דרוך. השאלה היא אם המשבר יגלוש מהתעשייה הפיננסית לתחומים אחרים ויתפתח מיתון כללי. אנחנו פועלים כיום בשוק צומח - פרסום דיגיטלי. אם יהיה משבר כולל, זה יכול להשפיע על שוק הפרסום".

רם פרומן, מנהל קרן אבולושן, שהשקיעה בסטארט-אפ טייפמוק (בנוסף להשקעה שקיבל מליהמן ברדרס), אומר: "לקריסת הבנק לא תהיה כלל השפעה על החברה, ובנוסף לזה כבר קיבלתי פניות לרכוש את החלק של ליהמן ברדרס בחברה", הוא אומר. "אני מניח שההשפעה של המשבר תיגע בעיקר בקרנות הון סיכון שמגייסות כספים לעתיד. חלק מהמשקיעים המוסדיים שמשקיעים בקרנות שינו אסטרטגיות. התעשייה נכנסת למצב של מגננה", מוסיף פרומן.

משבר הדולר-שקל הביא לכך שעשרות חברות טכנולוגיה פיטרו עובדים. קריסת בתי השקעות תעצים תופעה זו ויותר חברות, במיוחד אלה שמתמחות בפתרונות טכנולוגיים לשוק הפיננסי, צפויות להדק את החגורה.